

Venezuela'nın Umut Seçimi

Venezuela'da 2024 başkanlık seçimleri, ülkenin politik geleceği için kritik bir dönemeç oluşturdu. Yıllardır süregelen ekonomik krizler, sosyal huzursuzluklar ve siyasi baskılar altında inleyen ülke, otoriter sosyalist yönetimin çeyrek yüzyıllık egemenliğine son verebilecek bir umut ışığı arıyordu. Ancak seçimlerin sonuçları, bu umudun gerçekleşip gerçekleşmeyeceği konusunda belirsizlik yarattı.

Seçim gecesi, mevcut başkan Nicolás Maduro'nun, muhalefet adayı Edmundo González'e karşı zafer ilan etmesiyle sonuçlandı. Ancak çıkış anketleri González'in oyların büyük bir çoğunluğunu aldığını gösteriyordu. Bu durum, Ulusal Seçim Konseyi'nin açıkladığı resmî sonuçlarla çelişiyordu ve birçok kişi tarafından şaşkınlıkla karşılandı. Ulusal Seçim Konseyi'nin sonuçlarına göre Maduro, González'in önünde birinci sırada yer alıyordu. Bu, seçim sürecinin şeffaflığı ve adil olup olmadığı konusunda ciddi endişeleri beraberinde getirdi.

Muhalefetin çeşitli fraksiyonları, geçmişte birleşmekte zorlanmış olsa da, bu sefer María Corina Machado'nun liderliğinde González'in adaylığı etrafında kenetlendi. Ancak seçim süreci boyunca, rejimin otoriter taktikleri ve seçim merkezlerindeki usulsüzlük raporları, demokratik bir sürecin tam anlamıyla gerçekleşmediğini gösterdi. Maduro'nun yönetimi, muhalefetin sesini bastırmak ve kendi iktidarını korumak için her türlü yolu denedi.

Bu durum, uluslararası toplumun dikkatini çekti ve özellikle ABD, Maduro rejimine yönelik yaptırımlarla baskı uygulamaya başladı. ABD Kongresi'nin 2014 yılında Venezuela İnsan Hakları ve Sivil Toplum Savunma Yasası'nı geçirmesi ve Obama'nın yürütme emriyle yaptırım rejimini genişletmesi, bu baskının somut örneklerindendi. Trump yönetimi de "maksimum baskı" politikasıyla bu stratejiyi daha da ileri götürdü.

Maduro'nun 2018 başkanlık seçimlerinde muhalefeti bölmeyi ve seçmenleri demobilize etmeyi başarması, bu sefer tekrarlanamadı. Muhalefetin birliği ve uluslararası baskı, Maduro'nun stratejilerini etkisiz hale getirdi. Washington ve müttefikleri, hem yaptırımlar hem de yaptırım hafifletmeleri gibi yöntemlerle Maduro rejimini rekabetçi seçimler yönünde itmeye çalıştı.

Maduro'nun seçim zaferi ilanı, birçok Venezuelalı ve uluslararası gözlemci için şüphe uyandıran bir durumdu. Çıkış anketlerinin ve muhalefetin iddialarının aksine, Ulusal Seçim

Konseyi'nin açıkladığı sonuçlar Maduro'nun lehineydi. Bu, seçim sürecinin bütünlüğüne yönelik güveni sarsan bir gelişmeydi ve muhalefetin birleşik duruşunu daha da pekiştirdi.

Muhalefet platformu Unitary Platform, yolsuzluk suçlamalarıyla yarış dışı bırakılan María Corina Machado'nun liderliğinde González'in adaylığı etrafında toplandı. Ancak Maduro'nun yönetimi, seçim sürecini manipüle etmek için her türlü otoriter taktiği kullandı. Seçim merkezlerindeki usulsüzlükler, seçmen korkutma ve sansür, muhalefetin sesini bastırmak için yapılan girişimlerin bir parçasıydı.

Bu durum, uluslararası toplumun tepkisini çekti. ABD ve müttefikleri, Maduro rejimine karşı yaptırımlar uygulayarak ve demokratik bir geçiş için uygun koşullar yaratmayı hedefleyen politikalar izleyerek baskıyı arttırdı. ABD yönetimi, Maduro'nun rekabetçi seçimler yolunda adımlar atmasını teşvik etmek için yaptırımları hafifletti ve Chevron'a Venezuela'da petrol üretimi yapmak için lisans verdi. Ancak Maduro'nun seçim sürecindeki otoriter taktikleri ve seçim merkezlerindeki usulsüzlük raporları, demokratik bir sürecin tam anlamıyla gerçekleşmediğini gösterdi. Maduro'nun yönetimi, muhalefetin sesini bastırmak ve kendi iktidarını korumak için her türlü yolu denedi.

Venezuela'daki son başkanlık seçimi, Maduro'nun zafer ilanına rağmen, ülkede demokratik bir değişim ihtimalini canlı tutmaktadır. Muhalefetin birleşik duruşu ve uluslararası toplumun baskısı, Maduro'nun yönetiminin meşruiyetini sorgulatmış ve gelecekte daha adil ve şeffaf seçimler için umut vadetmiştir. ABD ve diğer dış aktörlerin yaptırımları, Maduro rejimini rekabetçi seçimlere yönlendirmeye çalışmış ve bu süreçte önemli bir rol oynamıştır.

İlerleyen dönemde, Maduro'nun ve müttefiklerinin iktidardan ayrılma maliyetlerini düşürebilecek bir geçiş çerçevesine destek olunması, Venezuela'da daha istikrarlı ve demokratik bir geleceğe doğru ilerlemek için kritik olabilir. Muhalefet liderleri Machado ve González'in af teklifleri ve Washington'un belirli cezai suçlamaları yeniden gözden geçirme olasılığı, bu geçiş sürecini kolaylaştırabilir.

Sonuç olarak, Venezuela'daki son başkanlık seçimi, Maduro'nun iktidarını sürdürme çabalarına rağmen, muhalefetin birleşik duruşu ve uluslararası toplumun baskısıyla demokratik bir değişim için yeni bir fırsat sunmaktadır. Rekabetçi ve şeffaf seçimlerin önemi, hem iç siyasette hem de uluslararası ilişkilerde vurgulanmaya devam edecektir. Bu süreçte, dış aktörlerin desteği ve baskısı, Venezuela halkının demokratik bir gelecek inşa etme çabalarını destekleyecek ve Maduro'nun iktidarını sürdürme çabalarını zorlaştıracaktır.

Aybars Öztuna, "Venezuela'nın Umut Seçimi" <https://www.fikirtepedya.com/dis-politika/venezuelanin-umut-secimi/> (Yayın Tarihi: 20 Ağustos 2024).